

2022

Fugleregistreringer i og ved Hotranoset vår/sommer 2022

Innhold

Innledning.....	2
Metode.....	2
Resultater	2
Artskommentarer	5
Kunnskapsoppdatering.....	6
Truede og sårbare arter	9
Adferd i området	10
Verdien av området for vannfugler	11
Litteratur.....	12

Innledning

I forbindelse med et ønske om økt kunnskapsgrunnlag for de videre planarbeider for utløpet av Hotranelva ved Fiborgtangen, ble Aquila Reinsborg leid inn av Spera AS til å gjøre feltundersøkelser her. Det er ikke gjort publiserte systematiske registreringer i området siden 2006/07, og det skulle gjøres hekkeregistreringer i og ved Hotranoset vår og første del av sommeren. Videre var det ønskelig at data på rastende fugler i området skulle samles i samme tidsrom.

Metode

Feltarbeidet ble gjennomført i perioden 12.5.-6.7.2022 med fokus på hekkende og rastende fugler tidlig i perioden, og hekkfuglregistreringer senere i perioden. Oppdraget ble gitt 12.5, slik at egne undersøkelser ikke kom i gang før det. Dette er for sent på våren til å fange opp tidligere trekkende fugler som raster her. Dette gjelder i størst grad gress og andre andefugler som gjerne har sin trekktopp tidligere på våren. Derfor ble det avtalt med Speria AS at jeg skulle bruke egne tellinger etter midten av mai, og registreringer lagt inn i Artsobservasjoner.no, spesielt for perioden mars-april til midten av mai.

Eget feltarbeid ble utført i området 12.5, 19.5, 26.5, 1.6, 8.6, 23.6 og 6.7 med supplerende opplysninger hentet fra egne registreringer og artsobservasjoner.no fra tidligere på våren .

Et naturlig sammenligningsgrunnlag for årets hekkfuglundersøkelser, er de undersøkelser som ble gjort her av Høgskolen i Nord-Trøndelag i 2006/07 (Husby m.fl .2006). Videre er det av interesse for kunnskapsgrunnlaget at eventuelle nyregistreringer av maksimaltall og nye arter for området etter 2006/07 blir presentert i denne rapporten. Artsobservasjoner.no ble gjennomgått for perioden 2006-2022 for å finne data på dette.

Det ble i perioden 12.5-6.7 søkt etter hekkende fugler i selve Hotranoset, samt i skogen og strandengområdet sør for Hotranelva. Holmen Låtra midt ute på leiret like nord for Hotranelva ble også besøkt for om mulig å påvise reir og hekkende fugler der. På østsiden av leiret ble skogen mellom leiret og anleggsvegen som går ut mot fyllinga gjennomgått, samt at det ble gjort undersøkelser ute på selve fyllingene nord og øst for leiret.

Det ble registrert vannfuglers bruk av området da dette har betydning for en vurdering av de forskjellige delokalitetens verdi under ulike tidevannsførhold.

Ved undersøkelsen ble antall arter, antall individer og hekkstatus notert for de fuglene som ble funnet hekkende i området. Hekkestatus følger oppsettet i Norsk fugleatlas (Gjershaug et. al 1994) og systematikken følger Birdlife Norge sin Norgesliste av fugler.

Resultater

Det ble registrert til sammen 86 fuglearter ved undertegnede besøk med supplerende registreringer gjort av undertegnede og andre gjort i artsobservasjoner.no i perioden. Artsliste, maksimalt antall av hver art, høyeste hekkstatus og rødlistestatus er gjengitt i tab. 1.

Tab 1. Her er gjengitt de arter som ble registrert i området gjennom 2022 og fram til 6.7. Maksimalt antall voksne individer sett i 2022, antall par påvist/sannsynlig hekkende i 2022, hekkestatus i 2022 og status i revidert rødliste fra 2021 (Artsdatabanken) er ført i tabellen. Hekkestatus: A – ikke hekking, B – mulig hekking, C – sannsynlig hekking, D – påvist hekking. Rødlitestatus: CR – kritisk truet, EN – sterkt truet, VU – sårbar, NT –nært truet. * Artskommentarer.

Art	Latinsk navn	Makstall 2022	Ant. hekke par	Hekkestatus	Rødlitestatus
hvitkinngås	<i>Branta leucopsis</i>	6	-	A	
grågås	<i>Anser anser</i>	130	-	A	
kortnebbgås*	<i>Anser brachyrhynchus</i>	2000	-	A	
tundrasædgås	<i>Anser serrirostris</i>	1	-	A	VU
tundragås	<i>Anser albifrons</i>	1	-	A	
sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>	3	-	A	
gravand*	<i>Tadorna tadorna</i>	15	1	D	
snadderand*	<i>Mareca strepera</i>	7	-	A	NT
brunnakke	<i>Mareca penelope</i>	11	-	A	
stokkand*	<i>Anas platyrhynchos</i>	73	1	D	
stjertand	<i>Anas acuta</i>	5	-	A	VU
krikkand	<i>Anas crecca</i>	67	-	B	
ærfugl*	<i>Somateria mollissima</i>	20	1	D	VU
sjørre	<i>Melanitta fusca</i>	5	-	A	VU
kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	10	-	B	
laksand	<i>Mergus merganser</i>	3	-	B	
siland	<i>Mergus serrator</i>	21	-	B	
tårnseiler	<i>Apus apus</i>	2	-	B	NT
bydue	<i>Columba livia</i>	6	-	B	
ringdue	<i>Columba palumbus</i>	2	-	C	
trane	<i>Grus grus</i>	1	-	A	
horndykker	<i>Podiceps auritus</i>	4	-	A	VU
tjeld*	<i>Haematopus ostralegus</i>	25	7	D	NT
vipe*	<i>Vanellus vanellus</i>	9	1	C	CR
sandlo*	<i>Charadrius hiaticula</i>	20	5	D	
dverglo*	<i>Charadrius dubius</i>	2	1	D	VU
småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	3	-	A	NT
storspove	<i>Numenius arquata</i>	3	-	B	EN
brushane	<i>Calidris pugnax</i>	1	-	A	VU
fjellmyrløper*	<i>Calidris falcinellus</i>	1	-	A	NT
myrsnipe	<i>Calidris alpina</i>	3	-	A	
enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	1	-	B	
strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	1	1	C	
skogsnipe	<i>Tringa ochropus</i>	1	-	A	
rødstilk*	<i>Tringa totanus</i>	32	1	C	NT
sotsnipe	<i>Tringa erythropus</i>	1	-	A	
gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	18	-	A	
	<i>Chroicocephalus</i>	30	-	A	
hettemåke	<i>ridibundus</i>				CR
fiskemåke*	<i>Larus canus</i>	100	21	D	VU
svartbak	<i>Larus marinus</i>	31	-	A	

Fugleregistreringer i og ved Hotranoset vår/sommer 2022

gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	200	-	A	VU
sildemåke*	<i>Larus fuscus</i>	113	-	A	
makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	5	-	A	EN
smålom	<i>Gavia stellata</i>	11	-	A	
storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	3	-	A	NT
gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	1	-	A	
havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	1	-	A	
dvergspett	<i>Dryobates minor</i>	1	-	B	
grønnspekk	<i>Picus viridis</i>	1	-	B	
kaie	<i>Coloeus monedula</i>	1	-	B	
kråke	<i>Corvus cornix</i>	200	-	C	
ravn	<i>Corvus corax</i>	1	-	A	
løvmeis	<i>Poecile palustris</i>	2	-	C	
blåmeis	<i>Cyanistes caeruleus</i>	2	-	C	
kjøttmeis	<i>Parus major</i>	4	-	C	
låvesvale	<i>Hirundo rustica</i>	3	-	C	
taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	10	-	C	NT
stjertmeis	<i>Aegithalos caudatus</i>	1	-	A	
løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	3	-	C	
gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	6	-	C	
	<i>Acrocephalus</i>	2	-	C	
sivsanger	<i>schoenobaenus</i>				
gulsanger	<i>Hippolais icterina</i>	2		C	
munk	<i>Sylvia atricapilla</i>	1		C	
hagesanger	<i>Sylvia borin</i>	2		C	
tornsanger	<i>Curruca communis</i>	2		C	
stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	8	-	C	NT
rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	3	-	C	
svarttrost	<i>Turdus merula</i>	1	-	C	
gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	4	-	C	
gråfluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>	1	-	C	
rødstrupe	<i>Erithacus rubecula</i>	1	-	C	
svarthvit		1	-	C	
fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>				
buskskvett	<i>Saxicola rubetra</i>	2	-	D	
steinskvett	<i>Oenanthe oenanthe</i>	1	-	C	
pilfink	<i>Passer montanus</i>	1	-	C	
gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	2	-	C	
jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	2	-	C	
gulerle	<i>Motacilla flava</i>	1	-	C	
linerle	<i>Motacilla alba</i>	7	-	D	
bokfink	<i>Fringilla coelebs</i>	3	-	C	
bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	2	-	C	
grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	3	-	C	VU
tornirisk	<i>Linaria cannabina</i>	2	-	C	
grønnsisik	<i>Spinus spinus</i>	2	-	C	
gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	3	-	C	VU
sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	1	-	C	
Hybrider					
krikkand x amerikakrikkand	<i>Anas crecca x A. carolinensis</i>	1	-	A	

Artskommentarer

Kortnebbgås

Feltarbeidet kom i gang for sent til å få med nevneverdige tellinger før 12.5, da gjessene drar rundt 15.5 nordover mot hekkeområdene på Svalbard. Et søk på artsobservasjoner.no, ga et makstall på 2000 ind. rastende i området denne våren.

Gravand

Maksimaltallet av voksne individer kom på 15 denne våren. Av disse ble 1 par med 14 unger registrert fra 2.6 og disse var redusert til 11 unger 5.7.

Snadderand

Denne våren ble det registrert 7 ind. (4 hanner, 3 hunner), og dette er nytt maksimalantall for området. Fuglene forsvant fort fra området, så dette var nok rastende individer på trekk.

Stokkand

Et maksimalantall på 73 individer ble registrert tidlig på våren, og i feltarbeidsperioden ble det registrert et kull på 8 unger i elva nedenfor brua over Eknesvegen 1.6.

Ærfugl

Det ble registrert noen voksne individer tidlig på våren i området, og 6.7 ble det sett 11 voksne i tillegg til en hunn med 2 unger ved holmen Låtra. Det ble ikke funnet reir her tidligere på våren, så sannsynligvis har hekkingen funnet sted i hulrom på moloen eller eventuelt lengre unna.

Tjeld

Til sammen 6 par ble sett rugende på stolpene ute på leiret i perioden, og i tillegg hekket høyst sannsynligvis et par på holmen Låtra, da et individ varslet sterkt ved besøk her. Se under for sammenligning med tidligere års tellinger av antall reir.

Vipe

Det ble sett opptil 9 voksne individer tidligere på våren, men de fleste forsvant tidlig fra området. 1 par gjorde sannsynligvis hekkforsøk på kulturmarka like ved anleggsvegen som går fra brua over Hotranelva og nedover langs elva. Dette hekkforsøket var mislykket, da de ikke ble sett her senere i perioden.

Sandlo

Det ble funnet varslende individer flere steder på fyllinga nord for leiret, og det antas at 5 par gjorde hekkforsøk her. Ved besøk 6.7 ble det sett to nærmest fullt utviklede unger på leiret.

Dverglo

Arten ble registrert for første gang i området så sent som våren 2011, men er etter dette året sett flere vårer og somre her. Det ble påvist hekking for første gang i 2019 da et reir med rugende fugl ble sett på sandryggen like sør for elva. I 2019 ble hekkingen mislykket da springfloa tok reiret etter hvert. Arten ble sett også i 2020 og 2021, men uten at hekking ble påvist. Dette året hekket et par vellykket inne på fyllinga nord for leiret og elva, da det ble sett en stor unge sammen med en voksenfugl her 6.7.

Fjellmyrløper

Det ble funnet 1 ind. i elvemelen på sørsida av elva sett fra anleggsvegen mot fyllinga 1.6. Dette er førstefunn av arten i området. Dette er ikke snakk om hekkende fugl, men rastende individ på trekk.

Rødstilk

Hotranoset er en av de beste rasteområdene for arten i Trøndelag, og over 200 individer er sett her samtidig på vårtrekket. Dette året ble en maksimalregistrering på 32 individer gjort 12.5, men antallet som raster er avhengig av både snøforholdene i hekkeområdene og været når registreringene gjøres. Et par rødstilk ble sett her når hekkeperioden normalt skal være godt i gang i juni, så sannsynligvis gjorde et par hekkforsøk i området.

Fiskemåke

Det ble talt reir ved flere besøk og antallet rugende fugler kom på 21 som maks 1.6. Av de 21 reirene var 17 på stolpene ute på leiret, to på holmen Låtra, ett på moloen helt vest i området og ett inne på fyllinga nord for leiret. Sistnevnte hekking ble mislykket. Se under for sammenligning med tidligere års tellinger av antall reir.

Sildemåke

De senere åra har Hotranoset blitt et stadig viktigere rasteområde for denne arten. Fram til 2006 var maksimaltallet registrert her 3 ind., men de siste åra har det vært sett over 100 rastende individer her flere år. Maksimalregistreringen er på 159 fra 2020, og i år ble det sett 113 individer på det meste her 12.5. Merkede individer med fotringer med kode avslører at mange av de som raster her hekker på Helgelandskysten i Nordland fylke.

Kunnskapsoppdatering

Siden de siste systematiske registreringene i 2006 (Husby m.fl. 2006) er det gjort registreringer av en rekke nye arter samt at nye maksimalantall på flere arter er funnet. I tab.2 er nye arter og nye maksimaltall samlet. I 2006 var det registrert til sammen 149 arter i området selv om Husby m.fl.(2006) nevner 148 arter. Dette kommer av en observasjon av alkekonge i 1997 ikke hadde blitt rapportert ennå den gang. Siden 2006 har 39 nye arter kommet til, så pr. 9.7.2022 er det observert 188 arter i området. Til sammenligning er det registrert 186 arter i Falstadbukta like vest for lokaliteten, 165 arter i Alnesfjæra og 173 arter i Tynesfjæra som er de nærmeste lokalitetene nord

for Hotranoset. Alle disse tre områdene er vernet i medhold av Naturmangfoldloven. Av hekkende fugler er stokkand, siland, dverglo, strandsnipe, taksvale, linerle, sivsanger og tornirisk påvist hekkende siden 2006, så pr. 9.7.22 er 27 arter påvist hekkende. Av rødlistede arter var klassifiseringen helt annerledes i 2006 enn den er nå, så en sammenligning her er vanskelig å gjøre. Det er etter dagens metodikk i utarbeidelse av rødlister hos Artsdatabanken registrert 57 rødlistede arter her.

Tab 2. Oversikt over nye arter siden de siste systematiske undersøkelsene ble gjort i 2006. M (06) betyr maksimaltall inntil 2006 gjengitt i (Husby m.fl. 2006). M (22) betyr maksimaltall registrert etter 2006. H betyr hekkestatus. Nye arter er markert med fete typer. Se tab. 1 for forklaringer på koding for hekkestatus og rødliste.

Art	Latin	M (06)	M(22)	Dato	H	Rødliste
hvitkinngås	<i>Branta leucopsis</i>	10	16	18.4.09	A	
grågåås	<i>Anser anser</i>	787	3550	8.9.15	B	
taigasædgås	<i>Anser fabalis</i>		2	6.4.14	A	EN
kortnebbgås	<i>Anser brachyrhynchus</i>	5-6000	10000	15.4.12	A	
tundrasædgås	<i>Anser serrirostris</i>		5	1.5.15	A	VU
tundragås	<i>Anser albifrons</i>	4-5	5	30.4.17	A	
dverggås	<i>Anser erythropus</i>		1	22.-30.9.15	A	CR
dvergsvane	<i>Cygnus columbianus</i>		1	29.3.15	A	
mandarinand	<i>Aix galericulata</i>		1	29.4.10	A	
snadderand	<i>Mareca strepera</i>	3	7	7.5.22	A	NT
brunnakke	<i>Mareca penelope</i>	34	44	13.9.09	B	
stjertand	<i>Anas acuta</i>	4	8	8.9.09	A	VU
krikkand	<i>Anas crecca</i>	83	150	17.4.14	B	
toppand	<i>Aythya fuligula</i>	3	15	28.10.18	A	
lappfiskand	<i>Mergellus albellus</i>		2	19.4.14	A	VU
siland	<i>Mergus serrator</i>	15	21	9.4.22	D	
skogdue	<i>Columba oenas</i>	1	3	4.7.21	B	
sothøne	<i>Fulica atra</i>		1	14.-26.5.14	A	VU
dvergdykker	<i>Tachybaptus ruficollis</i>		1	15.2.09	A	EN
toppdykker	<i>Podiceps cristatus</i>		2	10.3.11	A	
horndykker	<i>Podiceps auritus</i>	2	6	20.2.15	A	VU
sandlo	<i>Charadrius hiaticula</i>	22	41	31.5.12	D	
dverglo	<i>Charadrius dubius</i>		3	6.7.22	D	VU
boltit	<i>Charadrius morinellus</i>		12	20.5.16	A	
fjellmyrløper	<i>Calidris falcinellus</i>		1	1.6.22	A	NT
temmincksnipe	<i>Calidris temminckii</i>	7	8	31.5-1.6.15	A	
sandløper	<i>Calidris alba</i>		1	20.7.21	A	
myrsnipe	<i>Calidris alpina</i>	20	61	30.5.12	A	
dvergsnipe	<i>Calidris minuta</i>	4	12	30.8.14	A	
	<i>Lymnocyptes</i>		1	1.11.13	A	
kvartbekkasin	<i>minimus</i>					
svømmesnipe	<i>Phalaropus lobatus</i>		1	30.7.15	A	NT
strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	2	11	4.8.11	D	
skogsnipe	<i>Tringa ochropus</i>	2	4	7.8.14	A	
gulbeinsnipe	<i>Tringa flavipes</i>		1	6.-8.5.11	A	
rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	140	206	13.5.10	B	NT

Fugleregistreringer i og ved Hotranoset vår/sommer 2022

grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	1	4	8.5.11	A	
sotsnipe	<i>Tringa erythropus</i>	1	3	2.8.13	A	
gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	14	32	5.5.10	A	
dvergmåke	<i>Hydrocoloeus minutus</i>		1	8.3.12	A	VU
svartbak	<i>Larus marinus</i>	3	31	12.5.22	A	
grønlandsmåke	<i>Larus glaucoides</i>		1	11.-12.2.15	A	
gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	100	270	1.6.20	A	VU
sildemåke	<i>Larus fuscus</i>	3	159	28.5.20	A	
	<i>Thalasseus</i>		1	21.6.17	A	
splitterne	<i>sandvicensis</i>					
makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	5	7	16.5.12	A	EN
	<i>Stercorarius</i>	1	2	26.5.13		
tyvjo	<i>parasiticus</i>					VU
alkekonge	<i>Alle alle</i>		3	25.1.97	A	
lomvi	<i>Uria aalge</i>		2	8.3.12	A	CR
smålom	<i>Gavia stellata</i>	9	104	5.5.20	A	
storlom	<i>Gavia arctica</i>	1	2	7.4.13	A	
storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	5	6	25.3.10	A	NT
gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	19	29	6.9.13	A	
fiskeørn	<i>Pandion haliaetus</i>		1	9.5.08	A	VU
hønsenhauk	<i>Accipiter gentilis</i>	1	2	3.12.09	A	VU
jordugle	<i>Asio flammeus</i>		1	30.5.09	A	
tretåspett	<i>Picoides tridactylus</i>		1	24.4.16	A	NT
dvergspett	<i>Dryobates minor</i>		1	24.3.07	C	
svartspett	<i>Dryocopus martius</i>		1	29.7.14	A	
grønnspekk	<i>Picus viridis</i>		1	22.4.09	B	
gråspett	<i>Picus canus</i>		1	22.10.11	A	
lerkefalk	<i>Falco subbuteo</i>		1	18.8.11	A	NT
jaktfalk	<i>Falco rusticolus</i>		1	13.5.20	A	VU
vandrefalk	<i>Falco peregrinus</i>	1	2	4.9.10	A	
nøtteskrike	<i>Garrulus glandarius</i>		1	26.10.13	A	
toppmeis	<i>Lophophanes cristatus</i>		1	8.3.12	A	
	<i>Acrocephalus</i>		2	23.7.15	D	
sivsanger	<i>schoenobaenus</i>					
spettmeis	<i>Sitta europaea</i>		4	3.11.08	B	
trekryper	<i>Certhia familiaris</i>		2	4.11.10	B	
duetrost	<i>Turdus viscivorus</i>		2	21.5.20	A	
pilfink	<i>Passer montanus</i>		5	26.6.16	C	
vintererle	<i>Motacilla cinerea</i>		2	1.8.20	B	
konglebit	<i>Pinicola enucleator</i>		2	10.12.06	A	NT
tornirisk	<i>Linaria cannabina</i>		8	14.-28.7.18	D	
stillits	<i>Carduelis carduelis</i>		24	23.11.19	B	
snøspurv	<i>Plectrophenax nivalis</i>		90	5.4.20	A	

Truede og sårbare arter

I Hotranoset med kantsoner er det observert 57 arter som står i den siste rødlista utarbeidet av Artsdatabanken i 2021. Av arter som ble registrert som påvist- eller sannsynlig hekkende her i 2022 var ærfugl (VU), tjeld (NT), vipe (CR), dverglo (VU), rødstilk (NT), fiskemåke (VU) og taksvale (NT).

På grunn av at det har vært flere runder med utfyllinger her siden 2006, er det interessant å se på utviklingen av antall hekkende par registrert av tjeld og fiskemåke her siden registreringene i 2006/07 og fram til i dag. I tab. 3 er gjengitt de tall som er funnet på antall reir av de to artene siden 2006. Antallet reir av fiskemåke og tjeld er etter 2006 stort registrert fra standplass ved Eknesvegen sør for leiret. Med få unntak er disse registreringene gjort av undertegnede alle år fra og med 2007 til årets registreringer. Utviklingen av antall reir sett fra 2006 med unntak av 2007, og fram til i dag, viser stabilitet for både fiskemåke og tjeld. Fiskemåke har variert fra 15 til 21 reir i perioden, mens tjeld har variert fra 2 til 6 reir. I 2006 og 2007 var det et basseng med dammer der det i dag er fylling, og der ble det registrert flere reir av både fiskemåke og tjeld. Ved årets undersøkelser ble det kun funnet ett fiskemåkereir i dette området. Et mastergradstudie av en student ved NTNU viste totalt 37 reir av fiskemåke og 21 reir av tjeld i de to bassengene til sammen (Grande, A-KS.2010). I tillegg hekket rødnebbterne med til henholdsvis 2 par i 2006 og 3 par i 2007 i det nå gjenfylte bassenget i nord. Undertegnede har ikke data på når det nordlige bassenget ble gjenfylt, men ved sammenligninger av tellinger gjort fra sør ved Eknesvegen, må det ha hekket omlag 18 par fiskemåke og 16 par tjeld i det nordlige bassenget i 2007. Rødnebbterne er ikke registrert hekkende på Hotran etter at det nordligste bassenget ble gjenfylt.

Tab.3. Antall reir funnet av fiskemåke og tjeld i perioden 2007-2022. Dette er registreringer hovedsaklig gjort av undertegnede fra samme ståsted alle år, derfor er det trukket fra ett reir i 2022 som ble funnet inne på fyllinga. Dette for å gjøre sammenligningen relevant mellom år. –betyr ingen data. ¹ inklusive data fra (Grande. A-KS.2010)* Kilde er artsobservasjoner.no da undertegnede ikke har data.

År	Fiskemåke	Tjeld
2007 ¹	37	21
2008	18	6
2009	Ca. 15*	2
2010	18	5*
2011	17	3
2012	18	4
2013	17	4
2014	17	5
2015	21	5
2016	15	6
2017	18	3
2018	18*	-
2019	15	5
2020	15	5
2021	15	6
2022	20	6

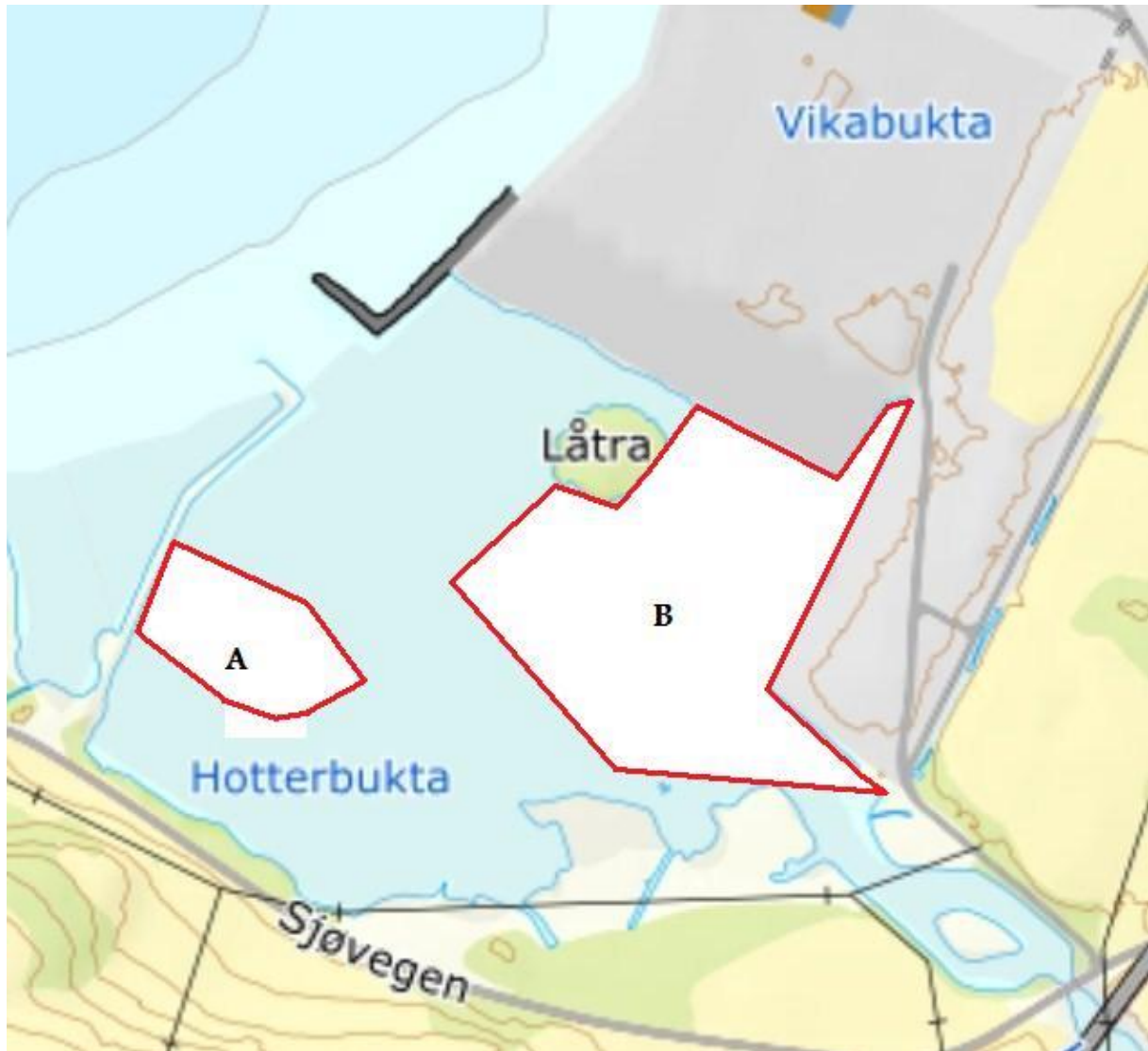
Dverglo er en sårbar (VU) art i rødlista som nå observeres frekvent i området. Den ble i år påvist hekking med minst en unge inne på fyllinga, og ble også påvist hekkende med reir i 2019.

Vipe og rødstilk ble ikke sett med reir eller unger under årets registreringer, men begge artene er påvist hekkende her tidligere (Husby m.fl. 2006). Et par vipe gjorde sannsynligvis hekkeforsøk på dyrka mark like ved leiret, men ble mislykket.

Adferd i området

Det ble registrert hvordan vannfuglene oppførte seg under gitte tidevannfaser på leiret ved hvert besøk. Ved full flo flo sjø lå fuglene spredd utover det oversvømte området eller ble sett rastende i kantsonene, inkludert fyllingskantene. Når floa begynte å trekke seg tilbake begynte fuglene å furasjere primært på sørsida av elveleiet enten helt øst eller i vest hvor leiret først blir blottlagt. Når det var nær full fjære var fuglene stor sett borte fra disse områdene og furasjerte i spesielt områdene rundt holmen Låtra og mot fyllinga i nordøst. I fig. 1 presentert under er angitt hvor størsteparten av fuglene oppholdt seg ved hvert besøk.

Fig.1. Figuren viser hvor mesteparten av ender og vadefugler ble registrert under gitte tidevannsfaser. A: I dette området ble de fleste ender og vadefugler sett da floa begynte å trekke seg tilbake. B: I dette området ble de fleste ender og vadefugler sett når det var nært full fjære. Helt sør i område B ble det også sett flere ender og vadefugler da floa begynte å trekke seg tilbake.

Verdien av området for vannfugler

Selv om det har vært flere runder med utfyllinger i området, med den siste større i 2015, er området fortsatt et viktig område for både hekkende og rastende vannfugler. Antallet hekkende fiskemåke og tjeld har ikke endret seg betydelig de aller siste åra, og antallene rastende vannfugler er også tidvis meget høyt. Det var imidlertid adskillig flere hekkende par av fiskemåke og tjeld da det fortsatt var dammer der det nå er utfyllt (se Husby m.fl.2006, Grande, AK-S. 2010). Flere arter vannfugl her er imidlertid registrert med høyere maksimaltall enn det var fram til 2006 (Husby m.fl.2006). Dette er hovedsakelig rastende individer som bruker området til næringssøk i forbindelse med trekk nord eller sør.

Området ble kraftig redusert kvantitativt som hekkeområde for fiskemåke og tjeld etter at det nordlige bassenget ble utfyllt. En tilsvarende utfylling av det gjenstående arealet av mudder og

hekkelasser vil følgelig redusere antallet hekkende par vannfugler ytterligere . Studier av forstyrrelseseffekter på fugl har vist at hvis områdene blir for trange, så blir fuglene mer på vakt og tar lettere til vingene (Husby in. prep.). En fare med nye utfyllinger vil følgelig være at området blir totalt forringet for vannfuglene av årsaker nevnt ovenfor.

Litteratur

Gjershaug, J. O., Thingstad, P. G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.) 1994. *Norsk fugleatlas*. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu. 522 s.

Grande A-KS . 2010. Reirpredasjon som mulig årsak til bestandsendringer av hekkende våtmarksfugler på strandengområder i Trøndelag. Masteroppgave i økologi, NTNU 59 s.

Husby, M., Rindal, B. & Kolaas, T. 2006. Industriområde ved Hotran. Konsekvensutredning for fugl, pattedyr og planter. Utredning nr.73. Høgskolen i Nord-Trøndelag.

2022

Vannfuglregistreringer i og ved Hotranoset høsten 2022

Innhold

Innledning.....	2
Metode.....	2
Resultater	2
Artskommentarer	3
Adferd i området	4
Verdien av området for vannfugler.....	5
Litteratur.....	6

Forsidefoto: Hotranoset sett fra sør 6.7.2022 (Foto: Tore Reinsborg).

Innledning

I forbindelse med et ønske om økt kunnskapsgrunnlag for de videre planarbeider for utløpet av Hotranelva ved Fiborgtangen, ble Aquila Reinsborg leid inn av Spera AS til å gjøre feltundersøkelser her. Dette er et supplement til rapport utgitt sommeren 2022 (Reinsborg 2022)

Metode

Feltarbeidet ble gjennomført i perioden 9.9-23.10.2022 med fokus på rastende vannfugler. Oppdraget ble gitt i starten av september slik at egne undersøkelser ikke kom i gang før det. Dette er for sent på høsten til å fange opp tidligere trekkende fugler som raster her. Dette gjelder i størst grad flere arter vadefugl som gjerne har sin trekktopp allerede i midten av august. Derfor ble det avtalt med Speria AS at jeg skulle bruke egne tellinger etter starten av september, og registreringer lagt inn i Artsobservasjoner.no, spesielt for perioden juli-august.

Eget feltarbeid ble utført i området 9.9, 15.9, 29.9, 9.10, 16.10 og 23.10 med supplerende opplysninger hentet fra egne registreringer og artsobservasjoner.no fra tidligere på høsttrekket.

Det ble registrert vannfuglers bruk av området da dette har betydning for en vurdering av de forskjellige dellokalitetens verdi under ulike tidevannsforhold.

Ved undersøkelsen ble antall arter og antall individer notert for de fuglene som ble funnet rastende i området. Systematikken følger Birdlife Norge sin Norgesliste av fugler.

Resultater

Det ble registrert til sammen 36 vannfuglarter ved undertegnede besøk med supplerer fra registreringer gjort av undertegnede og andre gjort i artsobservasjoner.no i perioden. Artsliste, maksimalt antall av hver art og rødlistestatus er gjengitt i tab. 1.

Tab 1. Her er gjengitt de arter som ble registrert i området siden forrige rapport (Reinsborg 2022). Maksimalt antall individer sett etter 6.7. 2022. Rødlistestatus: CR – kritisk truet, EN – sterkt truet, VU – sårbar, NT –nært truet. * Artskommentarer.

Art	Latinsk navn	Makstall høsten 2022	Rødlistestatus
hvitkinngås	<i>Branta leucopsis</i>	1	
grågås*	<i>Anser anser</i>	1500	
kortnebbgås*	<i>Anser brachyrhynchus</i>	1500	
tundrasædgås	<i>Anser serrirostris</i>	1	VU
tundragås	<i>Anser albifrons</i>	1	
dverggås*	<i>Anser erythropus</i>	1	CR
gravand	<i>Tadorna tadorna</i>	13	
snadderand	<i>Mareca strepera</i>	1	NT

Vannfugleregistreringer i og ved Hotranoset høsten 2022

brunnakke	<i>Mareca penelope</i>	18	
stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	37	
stjertand	<i>Anas acuta</i>	1	VU
krikkand*	<i>Anas crecca</i>	69	
ærfugl	<i>Somateria mollissima</i>	12	VU
kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	12	
siland	<i>Mergus serrator</i>	15	
tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	16	NT
vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	12	CR
sandlo	<i>Charadrius hiaticula</i>	16	
dverglo	<i>Charadrius dubius</i>	2	VU
småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	6	NT
storspove	<i>Numenius arquata</i>	7	EN
lappspove	<i>Limosa lapponica</i>	1	
brushane	<i>Calidris pugnax</i>	6	VU
myrsnipe	<i>Calidris alpina</i>	2	
strandsnipe*	<i>Actitis hypoleucos</i>	13	
skogsnipe	<i>Tringa ochropus</i>	1	
rødstilk*	<i>Tringa totanus</i>	21	NT
grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	1	
gluttsnipe*	<i>Tringa nebularia</i>	10	
	<i>Chroicocephalus</i>	25	
hettemåke	<i>ridibundus</i>		CR
fiskemåke	<i>Larus canus</i>	342	VU
svartbak	<i>Larus marinus</i>	2	
gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	44	VU
sildemåke	<i>Larus fuscus</i>	4	
storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	1	NT
gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	10	

Artskommentarer

Grågås og kortnebbgås

Feltarbeidet på gjess om høsten 2022 har avslørt regelmessig bruk av området av både grågås og kortnebbgås. Størst antall grågjess ble registrert med 820 ind. 16.8, 720 ind. 2.9 og ca 1500 ind. 4.9. Størst antall kortnebbgjess ble registrert med 1500 ind. 21.9 og 1470 ind. 29.9. Størsteparten av gjessene rastet i elveløpet og på Låtra, men det ble også tidvis sett grågjess rastende inne på fyllinga i nord.

Dverggås

Det ble observert ei dverggås i en grågåsflokk 6.9. Dette er et individ fra det omdiskuterte svenske avlsprosjektet.

Krikkand

Maksimaltallet denne høsten kom på 69 ind. 9.10, men det ble sett relativt høye antall både før og etter denne datoen.

Dverglo

Det ble sett en voksenfugl og en ungfugl sammen ved elveløpet 14.7. Disse stammer høyst sannsynlig fra hekkingen som foregikk inn på fyllinga tidligere på sommeren. Dverglo ble ikke sett i området etter denne datoen.

Strandsnipe

Det ble notert et nytt maksimalantall av arten for området 8.8, da det ble sett 13 ind. Her.

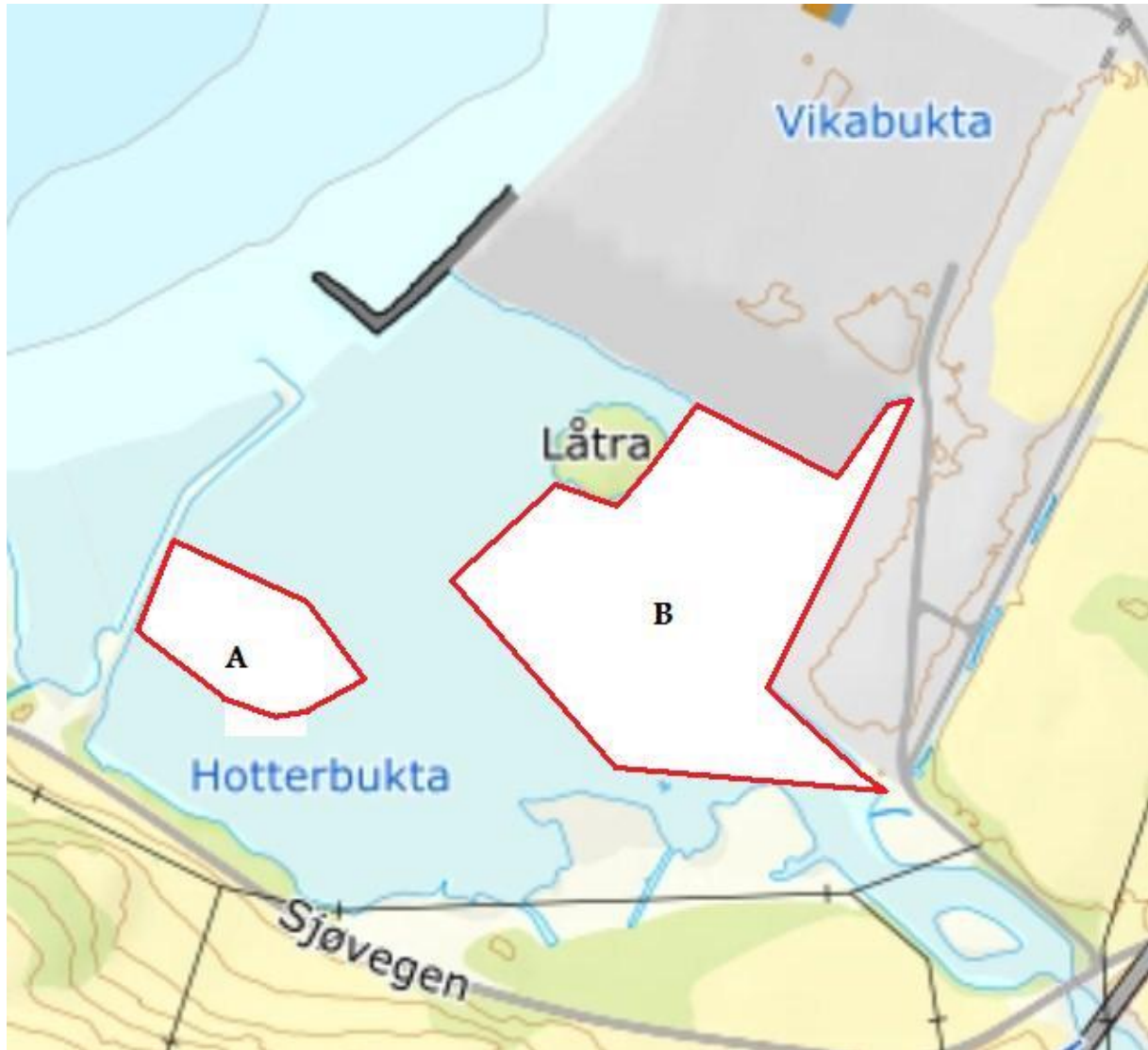
Rødstilk og gluttsnipe

Hotranoset er en av de beste rasteområdene for disse artene i Trøndelag, og over 200 rødstilk er sett her samtidig på vårtrekket. Denne høsten ble det notert et makstall av rødstilk med 21 ind. 2.8 og 10 gluttsniper samme dato.

Adferd i området

Det ble registrert hvordan vannfuglene oppførte seg under gitte tidevannfaser på leiret ved hvert besøk. Ved full flo flo sjø lå fuglene spredd utover det oversvømte området eller ble sett rastende i kantsonene, inkludert fyllingskantene. Når floa begynte å trekke seg tilbake begynte fuglene å furasjere primært på sørsida av elveleiet enten helt øst eller i vest hvor leiret først blir blottlagt. Når det var nær full fjære var fuglene stor sett borte fra disse områdene og furasjerte i spesielt områdene rundt holmen Låtra og mot fyllinga i nordøst. I fig. 1 presentert under er angitt hvor størsteparten av fuglene oppholdt seg ved hvert besøk. Fuglenes adferd og bruk er sammenfallende med bruken av området på vårtrekket (Reinsborg 2022).

Fig.1. Figuren viser hvor mesteparten av ender og vadefugler ble registrert under gitte tidevannsfaser. A: I dette området ble de fleste ender og vadefugler sett da floa begynte å trekke seg tilbake. B: I dette området ble de fleste ender og vadefugler sett når det var nært full fjære. Helt sør i område B ble det også sett flere ender og vadefugler da floa begynte å trekke seg tilbake.

Verdien av området for vannfugler

Selv om det har vært flere runder med utfyllinger i området, med den siste større i 2015, er området fortsatt et viktig område for mange arter vannfugl på høsttrekk. Området har tidvis høye antall av spesielt grågås, kortnebbgås, brunnakke, stokkand, krikkand, sandlo, strandsnipe, rødstilk og gluttsnipe.

Det vises ellers til Reinsborg 2022 for ytterligere verdivurderinger av området.

Litteratur

Reinsborg, T. 2022. Fugleregistreringer i og ved Hotranoset vår/sommer 2022. Rapport 1-2022. Aquila Reinsborg.